

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Безпека життєдіяльності та основи екології

Life Safety and Fundamentals of Ecology

Рівень	Курс / семестр	Обсяг	Контроль	Мова
бакалаврський	1 / 1	6,0 ЄКТС 180 год.	залік	українська

Спеціальність: J7 – Залізничний транспорт | **Освітня програма:** «Митний контроль на транспорті (залізничний транспорт)» (МКТ); «Організація міжнародних перевезень» (ОМП); «Організація перевезень і управління на транспорті» (ОПУТ); «Транспортний сервіс та логістика» (ТСЛ).

Викладач

Григор'єва Євгенія Сергіївна, старша викладачка | [профіль викладача](#)

E-mail: biletska@kart.edu.ua | **Консультації:** у понеділок і середу, 13:00-14:00

Про що курс / Чому варто обрати

Оволодінням людьми потужними джерелами енергії і поява складних агрегатів, виробництв, використанням потужних машин і механізмів не тільки в промисловому виробництві, але й у побуті, обумовили необхідність розробки і дотримання правил поведінки з ними, виявлення джерел небезпеки і розробки методів, правил безпеки у виробництві, побуті і природі. Курс з безпеки життєдіяльності людини тісно пов'язаний з екологією, бо здоров'я людини залежить і від якості середовища в якому вона живе, працює, відпочиває. Природне середовище все активніше і в більшому ступені замінюється штучним, техногенно-антропогенним середовищем, яке породжено людиною і стало для неї небезпечним.

Після завершення курсу Ви зможете

- ідентифікувати та оцінювати природні, техногенні, соціальні та психологічні небезпеки, визначати їх можливі наслідки для людини, суспільства та об'єктів економіки;
- визначати рівень ризику та обґрунтовувати заходи щодо запобігання або мінімізації впливу небезпечних і надзвичайних ситуацій;
- аналізувати поведінкові реакції людей у НС, соціально-політичні небезпеки, конфлікти та ризики, пов'язані з надмірною цифровізацією;
- забезпечувати й організовувати захист населення і територій від небезпек, здійснювати оперативне управління та приймати обґрунтовані рішення в умовах виникнення НС;
- розв'язувати екологічні кризові ситуації різного спрямування за допомогою методу кейсів.

Передумови

Що потрібно на старті. Базові знання (шкільний курс) з фізики та хімії, біології та екології.

Основні тематичні блоки

1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек. Наукові засади створення безпеки життєдіяльності. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослини, об'єкти економіки.
2. Комплексний підхід до вивчення проблем безпеки. Система ЛЮДИНА – МАШИНА – НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Техногенні небезпеки та їх наслідки.
3. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Соціальні та професійні небезпеки: шкідливі звички як підрив працездатності, їхня профілактика.
4. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та структура захисту населення. Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення надзвичайних ситуацій.
5. Основні визначення. Предмет, завдання і значення екології. Організація життя та екологія.

- 6. Екологічна криза (основні проблеми екології). Середовище, що оточує людину: природні системи, квазіприродні системи, технічне середовище, соціальне середовище.
- 7. Вплив залізничного транспорту на природне середовище. Рівень впливу залізничного транспорту на навколишнє середовище.
- 8. Економічні аспекти охорони довкілля. Національні інтереси України в екологічній сфері. Поняття та види загроз національній безпеці в екологічній сфері.

Навчання, практика та оцінювання

Практична складова

- Моделювання та розв'язання конфліктів.
- Оцінювання та розрахунок ризиків.
- Визначення потенційних небезпек, застосування методу системного аналізу небезпек.
- Застосування методу кейсів. Розв'язання екологічних кризових ситуацій.

Інструменти. MS Office

Як проходитиме навчання

лекцій 15 год., практичних занять 15 год., лабораторних занять 15 год., самостійної роботи 135 год. Курс супроводжується текстовими матеріалами й відеопрезентаціями; передбачає обговорення, групові завдання, виконання та захист практичних і лабораторних робіт.

Оцінювання

Що оцінюється	Балів
Практичні завдання (1 модуль): виконання та захист 4 робіт. Лабораторні завдання (2 модуль): виконання та захист 3 робіт.	60
Підсумковий модульний тест	40
Разом за модуль	100

Підсумкова оцінка: середнє арифметичне результатів двох модулів. За потреби оцінку можна підвищити на заліку, відповівши на запитання викладача та продемонструвавши практичні навички.

Короткі правила курсу

- Дедлайни.** Перескладання позитивних оцінок не передбачено.
- Академічна доброчесність.** Плагіат і списування оцінюються у 0 балів. Усі використані джерела та внесок учасників спільної роботи потрібно зазначати.
- Генеративний ШІ.** Дозволений лише як допоміжний інструмент із обов'язковим зазначенням його використання у звіті; результат роботи здобувач освіти перевіряє й обґрунтовує самостійно.
- Участь у навчанні.** Відвідування занять – згідно вимог Болонського процесу та Положення про навчальний процес УкрДУЗТ; у навчальній (віртуальній) аудиторії та онлайн-чатах діють правила професійної й етичної комунікації.

Ключові ресурси

- Матеріали, завдання та оголошення:** [курс у Moodle](#)
- Правила доброчесності:** [Кодекс академічної доброчесності УкрДУЗТ](#)
- Навчальні видання:** [репозитарій УкрДУЗТ](#)
- Повна робоча програма освітнього компонента:** [РПОК БЖД_ОЕ](#)

Важливо: детальний тематичний план, повні критерії оцінювання, перелік джерел і нормативні положення наведено в Moodle та РПОК.